
Årsberetning

2 0 1 3

Indholdsfortegnelse

Formål	5
Organisation	6
Virksomhed	8
Nationalt og internationalt samarbejde	12
Publikationer	13
Presseomtale	13
Gaveliste	14

Dansk Farmacihistorisk Fond

Dansk Farmacihistorisk Fond
Godkendt af Civilretsdirektoratet 4. oktober 2002
med ændringer 21. april 2004

Hillerød, den 31. januar 2014

Dansk Farmacihistorisk Fond
udsender hermed sin årsberetning for 2013.
Heri omtales fondens formål,
dens organisation og virksomhed.

Formål

Med etableringen af Dansk Farmacihistorisk Fond pr. 1. januar 2002 blev der skabt en fælles ramme for de farmacihistoriske aktiviteter i Danmark, idet Dansk Farmacihistorisk Fond afløste den tidligere fond, Fonden til Bevarelse af Gammelt Dansk Apoteksinventar, og samtidig fik overdraget den af Danmarks Apotekerforening ejede samling, Apotekshistorisk Samling, nu Dansk Farmacihistorisk Samling, på Pharmakon i Hillerød. Endvidere blev Dansk Farmacihistorisk Selskab knyttet til fonden ved formaliseret aftale om samarbejde mellem fonden og selskabet.

Ved etableringen af Dansk Farmacihistorisk Fond blev denne ikke alene ejer af Dansk Farmacihistorisk Samling, men også af et stort antal genstande, der var blevet doneret til Fonden til Bevarelse af Gammelt Dansk Apoteksinventar siden stiftelsen af denne i 1972. De fleste genstande er udstillet på de apoteker, hvorfra effekterne stammer, og i Dansk Farmacihistorisk Samling, medens de øvrige genstande er deponeret på offentlige museer i Danmark, hos LEO Historical Archives and Museum, LEO Pharma A/S, i Ballerup samt hos Nomeco A/S i København og Odense.

Det juridiske grundlag for Dansk Farmacihistorisk Fonds virksomhed er fondens fundats af 24. september 2001 med ændringer af 15. december 2003, som er godkendt af Civilretsdirektoratet, nu Civilstyrelsen, henholdsvis den 4. oktober 2002 og den 21. april 2004. I fundatsen er der fastsat følgende bestemmelser om fondens formål:

Fondens formål er

- at udføre musealt-fagligt arbejde til belysning af farmaciens historie i Danmark, og
- i samarbejde med Dansk Farmacihistorisk Selskab at fremme farmacihistorisk forskning i Danmark og at udbrede kendskabet til farmaciens historie.

Organisation

Dansk Farmacihistorisk Fond ledes af en bestyrelse med en bred repræsentation fra lægemiddelområdet i Danmark.

Bestyrelsen for Dansk Farmacihistorisk Fond
Danmarks Apotekerforening: Apoteker Steffen Kjær indtil 21. juni 2013 Apoteker Troels Ingemann fra 22. juni 2013
Pharmadanmark: Regulatory Manager, ph.d. Jørgen V. Grevsen
Farmakonomforeningen: Formand, farmakonom Susanne Engstrøm (næstformand)
Lægemiddelindustriforeningen: Scientific Advisor, cand.pharm. Birgit Sølvkær Jensen
Megros: Adm. direktør, cand.pharm., CBA Henrik Kaastrup
Dansk Farmacihistorisk Selskab: Dr.pharm. Poul R. Kruse (formand)
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet,   Københavns Universitet: Museumsleder, lektor, ph.d. Anna Katharina Jäger
Pharmakon a/s: Adm. direktør, rektor, cand.psych., E*MBA Janne Albertsen
Sundhedsstyrelsen: Enhedschef, cand.pharm. Anne-Marie Vangsted
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse: Direktør Vagn Nielsen

Bestyrelsen består af nævnte 10 medlemmer, udpeget af de anførte organisationer, institutioner og myndigheder.

Til fonden er knyttet en støttekreds, Dansk Farmacihistorisk Fonds Venner, som blev etableret den 7. januar 2004 med opfordring til alle personer, offentlige og private institutioner og virksomheder inden for lægemiddelområdet i Danmark til at støtte fondens arbejde ved et medlemskab af og årlige bidrag til Dansk Farmacihistorisk Fonds Venner. Pr. 31. december 2013 udgør medlemstallet 160, fordelt på 102 personer samt 58 institutioner og virksomheder.

Fondens museale og øvrige aktiviteter udøves i eller gennem Dansk Farmacihistorisk Samling. Samlingen er beliggende i kælderlokaler på Pharmakon, men det er fondens endelige mål at søge sit formål realiseret ved etablering af et egentligt dansk farmacihistorisk museum.

Fondens virksomhed er baseret på

- entreindtægter ved omvisninger i samlingen,
- indtægter ved udlån af genstande til kommercielle formål,
- indtægter ved intern og ekstern foredragsvirksomhed,
- indtægter ved salg fra butik,
- årlige bidrag fra medlemmer af Dansk Farmacihistorisk Fonds Venner,
- årlige tilskud fra Pharmakon a/s,
- årlige tilskud fra Farmakonomforeningen,
- årlige tilskud fra Pharmadanmark.

Fondens bestyrelse har med Pharmakon som administrator indgået aftale om, at Pharmakon varetager den daglige administration, herunder regnskabsføring, af fondens aktiviteter, sørger for bemanning af Dansk Farmacihistorisk Samling og af igangværende og planlagte aktiviteter, stiller lokaler og servicefaciliteter til rådighed samt driver fondens hjemmeside. Fonden betaler husleje og honorar for disse ydelser til Pharmakon.

Pharmakon har bemandet Dansk Farmacihistorisk Samling og de øvrige igangværende aktiviteter således:

Leder

Dr.pharm. Poul R. Kruse er ansat af Pharmakon, finansieret af fonden, i et fastsat timetal til at varetage driften af samlingen.

Konsulenter

- Cand.pharm. Edith Kruse er ansat af Pharmakon, finansieret af fonden, i et fastsat timetal til at bistå ved gennemførelsen af de af bestyrelsen prioriterede aktiviteter, herunder administrationen af fondens deponerede genstande.
- Docent, dr.pharm. Svend Norn er tilknyttet samlingen til omvisninger samt foredrags- og publikationsvirksomhed.
- Farmakonom Mona Sørensen er tilknyttet samlingen til varetagelse af områderne sygeplejeartikler og apoteksemballage samt medvirken ved indretning af nye udstillinger.
- R&D Manager, cand.pharm. Henning Møller Knudsen er tilknyttet samlingen til ydelse af faglig rådgivning i forbindelse med drift og vedligeholdelse af maskiner og apparatur i tableteringssektionen.

Frivillig assistance

- Tabletmester Jacob Brandt Jørgensen yder frivillig assistance ved tableteringssektionen og apotekssektionen.
- Cand.pharm. Edith Kruse yder frivillig assistance ved bogsamlingen.
- Apoteker Nina Rancke-Madsen og apoteker Svend Ib Mose yder frivillig assistance ved receptkuvertsamlingen.

Idet Poul R. Kruse er fyldt 70 år, og Dansk Farmacihistorisk Samling hidtil har været drevet helt overvejende con amore, står fondens bestyrelse i den situation, at der skal ansættes en overenskomstmæssigt lønnet, ny leder, som kan videreføre samlingen på en mere forretningsmæssig måde. I den anledning har bestyrelsen drøftet og konkretiseret mulighederne for at øge fondens indtægter til finansiering af både lederstillingen og en fortsat udvikling af samlingen. Endvidere har bestyrelsen formuleret en ønsket profil for en ny leder samt et stillingsopslag.

Virksomhed

Bestyrelsen for Dansk Farmacihistorisk Fond har afholdt tre møder i 2013.

Bestyrelsen har fastlagt et koncept for Dansk Farmacihistorisk Samling. Det indgår i konceptet, at Dansk Farmacihistorisk Samling er et viden- og aktivitetsscenter for farmaciens historie i Danmark, der udmønter sig i følgende former for virksomhed:

- Erhvervelse, registrering og dokumentation af farmacihistoriske genstande, bøger og arkivalier.
- Drift af et farmacihistorisk »museum« omfattende:
  - Et arbejdende »laboratorium« for lægemiddelfremstilling med prototyper på ældre apparaturer og maskiner, der er ført tilbage til deres originale og funktionsdygtige tilstand ved restaurering, for at demonstrere en vigtig del af fagets almene historie.
  - Udstillinger af farmacihistoriske antikviteter, der fremtræder i deres originale tilstand om nødvendigt ved restaurering, for at vise eksempler på faglige prydenstande.
  - Udstillinger af farmacihistoriske, genuine genstande for at vise de pågældende genstandes egen historie.
  - Udbydelse af farmacihistoriske serviceydelser af højeste kvalitet inden for de områder, hvor samlingen har spidskompetencer, eksempelvis i form af forskningssamarbejde med universiteter og museer.
  - Arbejdspladser for og vejledning af eksterne brugere af samlingen.
- Omvisninger i samlingen for interesserede gæster og grupper, herunder farmaceutstuderende og farmakonomelever.
- Udlån af genstande til eksterne farmacihistoriske udstillinger i samarbejde med andre museer og kulturelle institutioner.
- Ydelse af farmacihistorisk konsulentbistand til offentlige institutioner, private virksomheder og enkeltpersoner.
- Formidling af samlingen ved udgivelse af flyers, brochurer, brevkort, nyhedsbreve, hjemmeside og årsberetning, ved interview, indlæg og artikler i fagtidsskrifter, andre faglige medier og aviser samt ved foredrag i faglige, folkeoplysende og andre fora.
- Deltagelse i nationalt og internationalt samarbejde inden for fag- og videnskabshistorien.

I 2004 blev Dansk Farmacihistorisk Samlings udstillingsareal udvidet og istandsat. Efterfølgende blev der foretaget en nyopstilling af samlingens oprindelige udstillinger og indrettet nye udstillinger. Endvidere blev restaureringen af samlingens daværende genstande, maskiner, bøger og arkivalier

afsluttet. Siden er samlingens udstillinger og magasin blevet vedligeholdt ved udskiftning af emner eller ved etablering af nye emner, der er tilgået samlingen i form af donationer.

Herved har Dansk Farmacihistorisk Fond nået et foreløbigt mål for realisering af sit formål: at Dansk Farmacihistorisk Samling belyser apotekernes og lægemiddelindustriens virksomhed samt lægemidlernes historie gennem de sidste hundrede år.

På denne baggrund udarbejdede bestyrelsen i 2007 en langsigtet plan for den videre udvikling af Dansk Farmacihistorisk Samling. Den langsigtede plan har titlen: »Farmaciens historie i fortsat bevægelse – Udviklingsplan for Dansk Farmacihistorisk Samling for 2007-2016«. Det er bestyrelsens hensigt at søge 10-års planen gennemført successivt gennem årlige handlingsplaner.

I marts 2012 besluttede bestyrelsen, at Dansk Farmacihistorisk Fond skulle have en ny hjemmeside til erstatning af den eksisterende hjemmeside, som blev lanceret i 2003, idet bestyrelsen begrundede sin beslutning således:

»Bestyrelsen finder, at en fremtidig satsning af formidling af Dansk Farmacihistorisk Samling på fondens hjemmeside er »genial«. Dansk Farmacihistorisk Samling fremtræder i dag færdigindrettet inden for den ramme, der er til rådighed, og flytning af samlingen til mere velegnede lokaler står ikke lige for. Dansk Farmacihistorisk Samling rummer genstande og bøger i et omfang og en kvalitet, der i kombination med medarbejdernes viden gør det muligt på fondens hjemmeside at skabe verdens bedste virtuelle farmacihistoriske museum set i forhold til andre tilsvarende hjemmesider. Samlingen skal fremover understøtte hjemmesiden og vil herigennem blive formidlet globalt«.

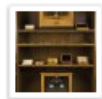
Den nye hjemmeside for Dansk Farmacihistorisk Fond, herunder Dansk Farmacihistorisk Samling, blev lanceret i januar 2013.

Hjemmesiden er udviklet og designet i et tæt samarbejde med Pharmakon e-learning. Der er tale om en omfattende revision og udbygning af hjemmesiden, som indbefatter et nyt layout, en ny opbygning med dynamisk struktur og interaktive flashmoduler, der blandt andet giver mulighed for at gå på visuel opdagelse i samlingen og se detaljer på udvalgte genstande. En enestående billedbank, der rummer næsten 1.000 billeder af genstande og bøger fra samlingen, samt en detaljeret beskrivelse af sam-

Apotek - genstande fra danske apoteker fra håndværkets tid

På disse sider ses billeder af genstande fra samlingen:

- Prydgenstande som skilte, symboler, krukker, flasker, mortere, vægte, kobberapparater og andre faglige antikviteter
- Redskaber, apparater og maskiner benyttet ved apotekernes håndværksmæssige fremstilling af lægemidler
- Glas, flasker, æsker, etiketter, stempler og receptkuverter til brug ved apotekernes udlevering af lægemidler
- Forbrugerpakninger med apoteksfremstillede lægemidler
- Pakninger med lægemidler fremstillet på hospitalsapotek

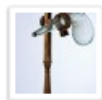
[Inventar](#)

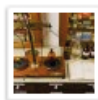
[Råvarer og grossistpakninger](#)

[Fremstilling af lægemidler](#)

[Analyse af lægemidler \(25\)](#)

[Udlevering af lægemidler \(71\)](#)

[Lægemidler fra apotek \(91\)](#)

[Lægemidler fra hospitalsapotek \(11\)](#)

lingen dokumenterer lægemiddelfremstillingens historie fra håndværk til industri. En tidslinje viser de vigtigste begivenheder i dansk farmaci. Hertil kommer en digitaliseret udgave af en dokumentarfilm fra 1993 om »Det gamle apotekshåndværk« med dets mange og stolte traditioner. Endvidere rummer hjemmesiden registranter over de genstande, bøger og arkivalier i samlingen, som er registreret.

I august 2013 blev hjemmesiden suppleret med en engelsk version, der indeholder de moduler af den danske version, som måtte have international interesse. Den engelske version blev præsenteret ved 41st International Congress for the History of Pharmacy, Paris, 10.-14. september 2013, dels i form af foredrag med online præsentation, dels i form af poster og minifolder. Der var stor interesse for og meget positive tilkendegivelser til hjemmesidens design, opsætning og indhold. Fra toneangivende, internationale farmacihistoriske kredse fik den professionelle udformning megen ros.

I fortsættelse af de foregående års omfattende donationer har Dansk Farmacihistorisk Fond også i 2013 modtaget mange genstande og andre effekter, hvoraf to donationer skal omtales nærmere. Fra Det Farmaceutiske Bibliotek, Københavns Universitet, har fonden modtaget dels en større samling botaniske håndskrifter fra 1800-tallet omfattende blandt andet et værk, »Icones Plantarum Medicinalium« med 500 håndkolorerede tegninger af lægeplanter, dels en samling tyske farmaceutiske håndbøger ligeledes fra 1800-tallet. Endvidere er der i efteråret 2013 indgået en aftale med apoteker Troels Ingemann, Hillerød

Frederiksborg Apotek, om, at apoteket blandt de modtagne returmedicinpakninger viderebringer velbevarede specialitetspakninger til Dansk Farmacihistorisk Samling med henblik på en opdatering af samlingens sortiment af sådanne pakninger. I 2013 er der således doneret 231 pakninger. For alle donationer, som er modtaget og registreret i 2013, er der udarbejdet gavelister. I 2013 er der udskrevet omstående 31 gavelister, fra nr. 527 til nr. 557. Gennem årene har fonden modtaget donationer fra ca. 310 apotekere, ca. 250 privatpersoner og ca. 70 institutioner, virksomheder og udenlandske forbindelser.

Gaver modtages fortsat gerne – efter forudgående henvendelse og, om muligt, udvælgelse ved besøg hos giveren.

De mange donationer, som fonden har modtaget i de seneste år, har muliggjort både en udvidelse af sortimentet af udstillede genstande i Dansk Farmacihistorisk Samling og udskiftning af en række allerede udstillede genstande med tilsvarende af bedre kvalitet. Udstillingerne i samlingen højnes herved til stadighed i faglig henseende. Genstande, der ikke er plads til i udstillingerne, samt dubletter af høj kvalitet og andre effekter, som ikke ønskes udstillet, bliver magasineret. Dubletter af ringe kvalitet samt defekte genstande, der ikke kan tjene som »reserverede«, bliver kasseret.

I forbindelse med Farmakonomforeningens flytning til ny adresse i foråret 2013 har foreningen deponeret sin samling af foreningens tidsskrifter – Laboremus, Apoteksassistenten og Farmakonom – i Dansk

Farmacihistorisk Samling så vidt muligt i form af to eksemplarer af samtlige numre siden starten i 1947. Ud over en række indbundne årgange er de »løse« blade magasineret i »rigsarkivkasser«.

Samlingens udstillinger undergår fortsat forbedringer. Tablettemester Jacob Brandt Jørgensen, der varetager reparation og løbende vedligeholdelse af samlingens tabletmaskiner, dragémaskiner og apparater til demonstrationsformål og af dubleteksemplarer til udlån, har herudover i 2013 – ligesom i de foregående år – udført en lang række renoveringsopgaver i eget værksted. Disse opgaver har omfattet restaurering af redskaber og andre genstande af såvel metal som træ, heriblandt tilvirkning af træplader til montering af apparatur, »opfriskning« af lodder, lodæsker og vægte samt renovering af et klenodie: Konsistoriums dirigentklokke fra Danmarks Farmaceutiske Højskole.

En ny montreudstilling med titlen »Test din viden« er under udarbejdelse ved farmakonom Mona Sørensen.

Samlingens bestand af forbrugerpakninger med danske og udenlandske fabriksfremstillede lægemidler med påtrykt Dansk specialitetsnummer, D.sp.nr., stammende fra perioden 1955 til ca. 1975 og samlingens bestand af forbrugerpakninger med danske og udenlandske fabriksfremstillede frihandelsvarer er placeret på en overskuelig måde og i alfabetisk orden i samlingens Rombic System.

Rombic-udstillingen er under medvirken af Mona Sørensen opdateret i 2013 med nytilkomne pakninger og omfatter 2.566 lægemiddelpakninger samt 178 pakninger med frihandelsvarer pr. 31. december 2013. Alle pakninger er registreret.

Magasinbestanden af forbrugerpakninger omfatter apoteks- og sygehusapoteksfremstillede samt fabriks-

fremstillede lægemidler. Til sidstnævnte gruppe hører de nyere forbrugerpakninger med varenummer, der andrager omkring 6.000 pakninger, som under medvirken af Mona Sørensen er ordnet alfabetisk i 120 magasinkasser. Registreringen heraf pågår løbende, idet gruppen siden efteråret 2013 suppleres med nytilkomne pakninger i form af returmedicin fra Hillerød Frederiksborg Apotek i henhold til den ovenfor nævnte aftale med apoteker Troels Ingemann. Af pladsmæssige grunde begrænses denne samling til maksimalt at omfatte de 2 mest velbevarede eksemplarer af hver pakning eller hvert design.

Registreringen af samlingens bøger pågår fortsat. Ved udgangen af 2013 var der registreret i alt 2.306 bøger.

I 2012 blev der påbegyndt og delvis gennemført en omfattende og varig reorganisering af samlingens magasin for sikring mod eventuelle vandskader, for minimering af behovet for rengøring, for optimal udnyttelse af pladsen og for lettere adgang til de magasinerede effekter.

I 2013 er magasineringen af apoteksredskaber, standbeholdere, emballage mv. afsluttet. Store genstande er placeret frit på hylderne, medens små og mindre genstande er pakket emnevis i plastkasser med tætslutende låg, der er forsynet med angivelse af indhold.

Magasineringen af arkivalier, herunder billeder, fotografier, film og lignende, er ligeledes færdiggjort, idet alle arkivalier er ompakket i rigsarkivkasser eller andre til formålet egnede arkivæsker og opstillet systematisk. I takt med ompakningen er registreringen af arkivalierne blevet udbygget.

Den del af bogsamlingen, der befinder sig i magasinet, er ved udgangen af 2013 under ompakning/opsætning i endeligt regi. Bøger i ikke-robust indbinding magasineres i dertil beregnede bogkasser og arkivkasser.

I forbindelse med reorganiseringen af samlingens magasin er beskadigede effekter, som ikke kan tjene udstillings- eller andre formål, blevet kasseret.

Hvert 5. år bliver der foretaget en fuldstændig kontrol af tilstedeværelsen af fondens deponerede genstande på apoteker, offentlige museer og andre steder. Den seneste kontrol blev iværksat i september 2009 og afsluttet i september 2010. Kontrollen er siden blevet fulgt op i forbindelse med apoteksindehaverskifte, apoteksnedlæggelser og andre strukturændringer i apotekssektoren. Af pladsmæssige grunde på deponeringssteder har fonden hvert år måttet

hjemtage genstande. Deponeringerne omfatter 2.266 genstande fordelt på 62 deponeringssteder. Mange af de hjemtagne genstande kan nu ses i Dansk Farmacihistorisk Samlings udstillinger.

I 2013 har 907 personer besøgt Dansk Farmacihistorisk Samling. Hovedparten af de besøgende har været deltagere i arrangerede omvisninger ved Poul R. Kruse, Svend Norn og/eller Edith Kruse. 79 % af gæsterne har været personer inden for faget og 21 % uden for faget. I alt har ca. 9.670 personer besøgt samlingen gennem årene.

For farmakonomielever afholdes en omvisning i Dansk Farmacihistorisk Samling i forbindelse med Kursus 2 i elevernes uddannelsesforløb. Omvisningen er obligatorisk. Endvidere afholdes for farmaceutstuderende, School of Pharmaceutical Sciences, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, en forelæsning om »Den farmaceutiske professions historie« på Farmaceutisk Grundkursus, 1. semester.

Med henblik på at øge besøgstallet i Dansk Farmacihistorisk Samling har fonden siden 2011 haft et samarbejde med VisitNordsjælland, som har resulteret i, at der på VisitNordsjællands hjemmeside – den officielle guide til ferieoplevelser i Nordsjælland – er indlagt en præsentation af Dansk Farmacihistorisk Samling med oplysninger om omvisning.

Fonden har i 2013 haft samarbejde med forskellige aktører om udadrettede aktiviteter.

Dansk Farmacihistorisk Samling og Pharmakon deltog i Kulturnat Hillerød den 20. september 2013 med blandt andet foredrag med titlerne »Farlige sejlvivede bakterier – og jagten på ny medicin« og »Fra apotekshåndværk til højteknologisk lægemiddelindustri«, aktiviteter for børn samt omvisninger i samlingen.

Fonden har desuden haft samarbejde med to filmselskaber i 2013 om udlån af genstande. Lægemedelpakninger fra Dansk Farmacihistorisk Samling er således udlånt til Nordisk Film A/S til brug ved optagelse af filmen »Kapgang«, og lægemiddelpakninger såvel som apoteksgenstande er udlånt til Nimbus Film ApS til filmen »Itsi Bitsi«. Endvidere er tidligere udlån af lægemiddelpakninger til udstillinger på Hillerød Bymuseum, på Medicinsk Museion og Politimuseet i København samt på Dansk Forsorgsmuseum i Svendborg og Steno Museet i Aarhus blevet videreført i 2013.

Som i de foregående år har samlingen også i 2013 udlånt et stort antal receptkuverter til Receptkuvert-

samlerforeningen til brug for foreningens udarbejdelse af supplementer til Receptkuvert-kataloget. Affødt heraf varetager Brynhild Løvendorf fra Receptkuvertsamlerforeningen den løbende ajourføring af samlingens eksemplar af Receptkuvertkataloget.

Samlingen har i 2013 udlånt en række bøger og tidsskrifter fra den omfattende bogsamling til studieformål som udarbejdelse af ph.d.-projekt, artikler og andre publikationer samt foredrag.

Desuden har samlingen fået to henvendelser om lån af billeder, dels fra Danmarks Apotekerforening til foreningens hjemmeside, dels fra Steno Museet til en bog om »50 højdepunkter i naturvidenskaben«.

I Dansk Farmacihistorisk Selskabs skrifterække »Theriaca« bringes en artikelseerie, »Dansk lægemiddelindustris første frugter«, der i billeder og tekst beretter om dansk lægemiddelindustris tidligste præparater. Artiklernes illustrationer er overvejende baseret på Dansk Farmacihistorisk Samlings eget sortiment af forbrugerpakninger af ældre, danske fabriksfremstillede lægemidler. I 2013 leverede samlingen billeder til en artikel om firmaet Ferrosans tidligste præparater.

I 2013 har Dansk Farmacihistorisk Samling modtaget 34 henvendelser fra apoteker, lægemiddelindustrivirksomheder, universiteter, museer, lokalarkiver, farmaceuter, farmakonomer, læger og privatpersoner om spørgsmål af farmacihistorisk karakter. Det har typisk drejet sig om identifikation af ældre lægemidler, lægemiddelnavne, farmaceutiske genstande og farmaceutisk terminologi, oplysninger om sammensætning og terapeutisk anvendelse af tidligere tiders lægemidler, oplysninger om apotekernes og lægemiddelindustriens historie, biografiske oplysninger om afdøde farmaceuter samt anbefaling af farmacihistoriske bøger. Endvidere har samlingen fået en henvendelse fra en gymnasieelev om medvirken i vejledning ved et studieretningsprojekt. Henvendelserne er besvaret af Edith Kruse, Poul R. Kruse og/eller Svend Norn.

Fonden deltager i det nationale og internationale samarbejde inden for faghistorien. Som det fremgår af hosstående oversigt, har fondens deltagelse heri i det forløbne år omfattet fagligt og organisatorisk samarbejde, foredrag og kongresdeltagelse samt museumsbesøg.

Fonden, herunder samlingen, er endvidere blevet synliggjort gennem de på side 13 nævnte publikationer og presseomtale.

Nationalt og internationalt samarbejde

Fagligt og organisatorisk samarbejde

Poul R. Kruse er medlem af Det Rådgivende Udvalg for NaturMedicinsk Museum, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, samt formand for Dansk Farmacihistorisk Selskab, vicepræsident for The International Society for the History of Pharmacy og medlem af bestyrelsen for Apoteker Aage Schæffers Fond.

Dansk Farmacihistorisk Fond har et nært samarbejde med NaturMedicinsk Museum, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, og LEO Historical Archives and Museum, LEO Pharma A/S, samt Nordjyllands Historiske Museum.

Foredrag

Svend Norn har under ordningen »Bestil en Forsker 2013« holdt foredrag om »Mikrofejægere, antibiotika og fremtidens medicin mod sejlivede bakterier« for gymnasieelever, CPH WEST, Gymnasierne i Ishøj, 23. april 2013; for gymnasieelever, Rungsted Gymnasium, 2. maj 2013; for studerende, Erhvervs-Akademi Sjælland, Campus Roskilde, 2. maj 2013; for gymnasieelever, Borupgaard Gymnasium, Ballerup, 3. maj 2013.

Edith Kruse og Poul R. Kruse har holdt foredrag om »The Danish Foundation of the History of Pharmacy – new website«, 41st International Congress for the History of Pharmacy, Paris, 10.-14. september 2013.

Svend Norn har holdt foredrag med titlen »Farlige sejlivede bakterier – og jagten på ny medicin« for deltagere i Kulturnat Hillerød, 20. september 2013.

Poul R. Kruse har holdt foredrag med titlen »Fra apotekshåndværk til højteknologisk lægemiddelindustri« for deltagere i Kulturnat Hillerød, 20. september 2013.

Poul R. Kruse har holdt foredrag om »Den farmaceutiske professions historie« for farmaceutstuderende, School of Pharmaceutical Sciences, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, 27. september 2013.

Poul R. Kruse har holdt foredrag om »Lægemidlernes historie«, Sektionen for Seniormedlemmer, Sjælland, Pharmadanmark, Hellerup, 13. november 2013.

Kongresdeltagelse

Edith Kruse og Poul R. Kruse har deltaget i 41st International Congress for the History of Pharmacy, Paris, 10.-14. september 2013.

Museumsbesøg

Edith Kruse og Poul R. Kruse har besøgt Samlingshuset Vang Mark, Nordjyllands Historiske Museum, Vestbjerg, 25. april 2013.

Edith Kruse og Poul R. Kruse har besøgt Collections de l'Ordre national des Pharmaciens, Paris, 10. september 2013.

Edith Kruse og Poul R. Kruse har besøgt Musée de Matière Médicale, Paris, 13. september 2013.

Publikationer

Dansk Farmacihistorisk Fond. Årsberetning 2012. Hillerød: Dansk Farmacihistorisk Fond, 2013.

Dansk Farmacihistorisk Fonds Venner. Nyhedsbrev nr. 19, april 2013; nr. 20, august 2013.

Grevsen JV, Kirkegaard H, Kruse E, Kruse PR. Dansk lægemiddelindustri første frugter – 5. Ferrosan. Theriaca; vol 41. Hillerød: Dansk Farmacihistorisk Selskab, 2013: 9-53.

Kirkegaard H, Kruse PR. Jernpræparatet Ferrin. Theriaca; vol 41. Hillerød: Dansk Farmacihistorisk Selskab, 2013: 54-66.

Kruse PR, Kruse E. Brug af lægemidler i Nordjylland i 1790'erne. Theriaca; vol 41. Hillerød: Dansk Farmacihistorisk Selskab, 2013: 67-72.

Kruse PR, Kruse E. The Danish Foundation of the History of Pharmacy – new website. Poster. Hilleroed: The Danish Foundation of the History of Pharmacy, 2013.

Kruse PR, Kruse E. Use of Medicines in Northern Jutland, Denmark, in the 1790s. Theriaca; vol 41. Hillerød: Dansk Farmacihistorisk Selskab, 2013: 73-8.

Kruse PR. The history of the Danish pharmacopoeias. International Society for the History of Pharmacy. www.histpharm.org/ISHPWG.htm.

Norn S, Permin H, Kruse E, Kruse PR. Pionerer bag heparinet og blodkoagulationen. Dansk Medicin-historisk Årbog 2013; 41: 126-48.

Norn S, Permin H, Kruse PR, Kruse E. Sårinfektioner – altid problemer. Pensionisten 2013; maj: 18-20.

Permin H, Kruse PR, Loldrup HO, Kruse E, Norn S. 100 år med Bispebjerg Hospitals Apotek. Pharma 2013; juli: 30-5.

Permin H, Kruse PR, Loldrup HO, Kruse E, Norn S. Apoteket – mange sejre og en enkelt bitter pille. I: Hansen SH, Permin H, eds. Bispebjerg Hospital 100 år. Mosaikker af et hospitals liv. København: Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler, 2013: 102-5.

Soelberg J, Kruse PR, Jäger AK. Forgotten medicinal plants of the former colonies. Poster. Copenhagen: Museum of Natural Medicine, Faculty of Health and Medicinal Sciences, University of Copenhagen, 2013.

Presseomtale

Generelt

Dyhr I. Farmaciens historie er en vigtig disciplin. Farmakonomen 2013; nr. 9: 27.

Kruse PR. National news for international use: Denmark. International Society for the History of Pharmacy, Newsletter 2013; no. 14: 7-8.

Løvendorf B. Dansk Farmacihistorisk Fond. Receptkuvertsamlere 2013; nr. 2: 16-7.

Thorsted CK. Den faglige kulturarvs vogter. Pharma 2013; august: 34-5.

Toustrup KG. Fra apotek til akademikere på lægemiddelområdet. (Interview af blandt andre Poul R. Kruse). Pharma 2013; oktober: 14-9.

Aktiviteter

Bengtson JW. Hvordan lavede man piller på apotekerne? Farmaci 2013; nr. 2: 18.

Dansk Farmacihistorisk Fonds nye hjemmeside – et virtuelt farmacihistorisk museum. Pharma 2013; februar: 9.

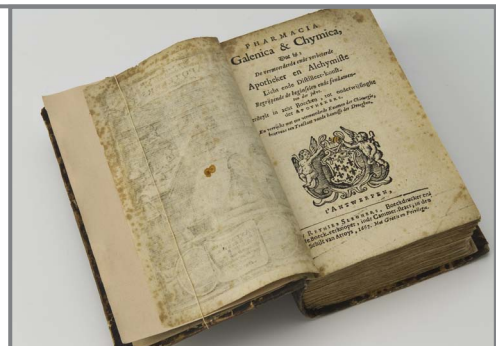
Engstrøm S. Det gamle apotekshåndværk får ny hjemmeside. Farmakonomforeningen. farmablog.dk.

Flintholm M. Online museum om farmaciens historie. Farmakonomen 2013; nr. 3: 18.

Lester K. Farmacihistorien får ny hjemmeside. Farmakonomforeningen. www.farmakonom.dk.

Gaveliste

527. Birthe Holstebro, Birkerød
528. Apoteker Jens Overø, tidligere Birkerød Apotek
529. Det Farmaceutiske Bibliotek, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
530. Egtved Apotek
531. Den Danske Pinsestævnekomité 2012, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
532. Cand.pharm. Karin Solstad Jacobsson, Rødovre
533. Regulatory Manager, ph.d. Jørgen V. Grevsen, København
534. Apoteker Steffen Kjær, Virum
535. Vibeke Hein Jørgensen, Roskilde
536. Lisa M. Lebech, Brøndby
537. Apoteker Jens Overø, tidligere Birkerød Apotek
538. Det Farmaceutiske Bibliotek, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
539. Cand.mag. Hans-Otto Loldrup, København
540. Region Hovedstadens Apotek
541. Anne Marie Ovesen, Egå
542. Jørgen Engel, Fanø
543. Gerda Steen Pedersen, Birkerød
544. Apoteker Jens Overø, tidligere Birkerød Apotek
545. Apoteker Troels Ingemann, Hillerød Frederiksborg Apotek
546. Cand.pharm. Annemarie Reinhardt Varming, Charlottenlund
547. Farmakonom Ellen Hansen, Havdrup
548. Det Farmaceutiske Bibliotek, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
549. Apoteker Leif Clausen, tidligere Nykøbing Falster Løve Apotek
550. Apoteker Arne Grøndahl, tidligere København Linde Apotek
551. Apoteker Jette Møller Andersen, Hirtshals Apotek og Sindal Apotek
552. Lic.pharm. Lone Melchior Larsen og lic.pharm. Klaus Holch, Frederiksberg
553. Anne Lise Eliassen, Uvelse, Slangerup
554. Ole Heuer, Sverige
555. Apoteker Troels Ingemann, Hillerød Frederiksborg Apotek
556. Tabletmester Jacob Brandt Jørgensen, Virum
557. Apoteker Jens Overø, tidligere Birkerød Apotek

c/o Pharmakon a/s
Milnersvej 42
DK-3400 Hillerød
Denmark

Tel +45 4820 6000
Fax +45 4820 6060
E-mail pk@dfhf.dk
www.dfhf.dk